

POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Autorka: Daniela Laitnerová
Název: Bratři Karamazovi F. M. Dostojevského ve filmovém zpracování P. Zelenky
Práce v rozsahu 72 stran
je vypracována v češtině s ruským a anglickým resumé
Oponent: PaedDr. Antonín Hlaváček

Bakalářská práce Daniely Laitnerové je věnována románu F. M. Dostojevského Bratři Karamazovi a jeho českému filmovému zpracování režiséra P. Zelenky. Film před nedávnem vzbudil zaslouženou pozornost českého i zahraničního diváka a dokazuje, že Dostojevskij svou myšlenkovou hloubkou oslovuje i dnes v XXI. století.

Autorka věnovala dvě třetiny své práce samotnému románu, jeho genezi, recepci, narativním aspektům, jazykovým prostředkům, postavám a základním motivům. V jedné třetině pak pojednala o filmové adaptaci P. Zelenky. Její práce má přehlednou strukturu, vhodně využívá bohaté ruské i české pramenné základny. Je patrné, že téma ji opravdu zaujalo, sama shlédla některé filmové i divadelní adaptace Bratrů Karamazovových u nás i v Rusku. V textu práce je zmiňována a kladně hodnocena Schormova inscenace z roku 1981, jsou oceňovány výkony herců. Mohla ji však autorka shlédnout? Značná pozornost je v práci věnována převedení, adaptování Dostojevského románu do filmové podoby. Autorka pozitivně hodnotí Zelenkův originální přístup, který vychází z divadelního představení (prvotním motivem bylo zaznamenat vynikající představení Dejvického divadla v Praze), ale dokáže ho posunout ještě dále, oživit, ozvláštnit, pojmout ho jako “hru ve hře“(s. 43). Autorka tedy vlastně srovnává román s jeho divadelní dramaturgií a román s filmovou podobou této divadelní dramaturgie (je otázka, zda by tato okolnost neměla být zohledněna již v samotném názvu práce).

Na tomto místě mohl být zmíněn také fakt, že Dostojevskij nenapsal jedinou divadelní hru, přesto byla většina jeho próz převedena do divadelní podoby – dramaturgizována. S pojmy adaptace, inscenace, dramaturgizace zde autorka pracuje dosti volně. „*Dosud nebyla vytvořena jednotná teorie filmové adaptace, teoretici se neshodují ani v základním vymezení pojmů.*“ , konstatuje autorka na s. 47. Pojem adaptace je používán samozřejmě šířeji, i v oblasti divadelní, proto by v rámci obhajoby bylo vhodné osvětlit a upřesnit ruskou i českou terminologii.

Nehledě na některé překlady a drobné chyby má práce dobrou obsahovou i formální úroveň. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 24. 5. 2011

PaedDr. Antonín Hlaváček

